SULEYMAN B. ABDULLAH

الدرر السنية في الأجوبة النجدية

مجموعة رسائل ومسائل علماء نجد الأعلام
من عصر الشيخ محمد بن عبد الوهاب إلى عصرنا هذا

عقيدة المسلم في آخر الزمان
http://t.me/akidetulmuslim
15 Ramazan 1441 – 09.05.2020

بسم الله الرحمن الرحيم

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın adı ile

"Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, diğer peygamberler veya salihlerin makamı ile duada tevessül etmek caiz midir?"

Süleyman b. Abdullah b. Muhammed b. Abdulvehhab *rahimehullah* şöyle cevap verdi:[1]

Tevessül, Kitap ve Sünnetten geldiği üzere meşrudur. Meşru olan tevessül; Allah'a onun isim ve sıfatları ile ya da salih ameller ile yapılan tevessüldür. Allah *subhanehu ve teala* Mü'min kullarından salih ameller ile tevessülde bulunanları anlatmıştır:

"Rabbimiz doğrusu biz: 'Rabbinize iman edin.' diye imana çağıran bir davetçi işittik ve hemen iman ettik. Rabbimiz artık bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizi iyilerle beraber al!" (Ali İmran 193)

Ayrıca Sahihayn'da sabit olan üç kişinin kıssası da buna örnektir. Onlar mağaraya girdiklerinde kaya mağaranın ağzını kapatmıştı. Onlar da salih amelleri ile Allah'a tevessül etmişlerdi.

Ayrıca Sahih'te, İmam Ahmed, İbn Ebi Şeybe ve İbn Hibban'dan nakledilen Allah Rasulü *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şu sözü de buna örnektir:

"Allahım! Senden kendini isimlendirdiğin, Kitabında bildirdiğin, yaratıklarından herhangi bir kimseye öğrettiğin

1 Ed Dureru's Seniyye c.2

veya gayb aleminde kalmasını tercih ettiğin isimlerinle istiyorum.”

Tirmizi ve diğerlerinden nakledilen hadis de şöyledir:

“Allah’ım! Şüphesiz ki ben senden istiyorum. Hamd sanadır. Senden başka ilah yoktur. Ya Mennan! Ey yerin ve göğün sahibi, ey celal ve ikram sahibi olan, ey Hayy ve Kayyum olan...”

“Ya Allah! Ya Rahman! Celalinle ve Yüzünün nuru ile Senden isterim.”

Allah subhanehu ve teala’nın isimleri ile tevessül etmek, üzerinde tartışamaya mahal olmayan meşru bir iştir. Tevessül Allah’ın Kitabında emrettiği bir vesiledir.

“Ey iman edenler, Allah’tan sakının ve O’na vesile arayın.” (Maide 35)

Ayrıca tevessülün başka bir yönü de vardır. O da peygamberlerin ve salih insanların dualarıyla Allah’a dua edip onlar ile Allah’a tevessül etmektir. Bu da müstehabdır. Sahabe Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatta iken onunla dua ederek Allah’a tevessül etmişlerdir. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’in ölümünden sonra amcası Abbas b. Abdulmuttalib’in duası ile ve Zeyd b. el Esved el Cerşi’nin duası ile tevessül etmişlerdir. Bunların hepsi onlar öldükten sonra değil, onlar hayatta iken olmuştur.

Yaratılmışların hatrı, konumu, mevkisi ile Allah’a tevessül etmek ve Allah’ım, senden nebi Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* in hatırı ile istiyorum, demek ya da bunun benzeri sözler ile Allah’a tevessül etmek Rasulullah’tan nakledilmemiştir.

Alimlerin çoğu insanları böyle yapmaktan nehyetmiştir. İbn Kayyim *rahimehullah* bunun icmaen bid'at olduğunu anlattı. Allah subhanehu ve teala'nın yanında Nebilerin, salihlerin bir konumu olması onların zatları ve konumları ile tevessülün caiz olduğu anlamına gelmez.

Nebilerin ve salihlerin Allah katındaki konum ve dereceleri, onların kendilerine fayda verir. Bizlere faydası ise onları sevmek ve onlara ittiba etmek ile olur.

İman ve itaat olmaksızın yaratılmışlar ile yapılan tevessül Allah'a bir vesile değildir.

Şeyhulislam İbn Teymiyye *rahimehullah* istigase kitabında şöyle demiştir: "Ben imkanlarım dahilinde selefin ve muteber alimlerin sözlerini ve nakillerini araştırdım. Duada Nebiler ile ya da salihler ile tevessül edilir mi diye araştırdım. Bunun caizliğine dair onlardan bir delil bulamadım. Ben ise Muhammed b. Abdusselam'ın verdiği fetva üzereyim. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* dışında biri ile tevessül caiz değildir. Şüphesiz ki bunu da Allah Rasulünün hadisi doğrulamıştır. İşte bu hadis sebebi ile Muhammed b. Abdusselam Peygamber ile tevessülü istisna etmiştir.

El Kuduri; Fıkıh kitabı olan el Kerhi'nin şerhinde, Ebu Hanife ve Ebu Yusuf'un Peygamber ile Allah'a tevessülün caiz görmediklerini zikretmiştir. Kuduri şöyle dedi: Yaratılmışlar ile tevessül edip isteme caiz değildir çünkü yaratılanın yaratıcı üzerinde hiçbir hakkı yoktur.

Muhakkak ki bir işte yaratılmışlar ile istemenin caizliğine dair deliller getirilmiştir.

Birincisi: İmam Ahmed'in Ebu Said el Hudri'den naklettiği şu hadistir:

Ebu Said el Hudri *radiyallahu anh* şöyle demiştir: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Kim evinden namaz için yola çıkarsa "Allah'ım! Senden isteyenlerin ve şu yürüdüğüm yolun hakkı için senden istiyorum. Gösteriş, riya ve böbürlenmek için değil. Senin gazabından sakınmak, rızana nail olmak için yola çıktım. Beni ateşten korumanı, günahlarımı bağışlamanı istiyorum. Senden başka kimse günahları bağışlayamaz." duasını yapsın. Böyle deyince Allah ona yönelir ve yetmiş bin melek ona istiğfar eder."

Cevap olarak deriz ki: Yukardaki zikredilen hadisin senedinde Atiye el Avfi vardır ve onun sözlerini İmam Ahmed, Sevri, Huşeym, Ebu Zur'a, Ebu Hatim, Cevzecan, Nesai, İbn Hibban zayıf görmüştür.

Onlar, onun hadisini yazmak helal değildir, şaşkınlık üzere olması müstesna dediler. İbn Main, salih (doğru), dedi. İbn Said ise inşaAllah o sikadir, dedi.

Sahihliği kabul görmüş tevessüle gelecek olursak, o müstehab olan tevessüldür. Şüphesiz ki Allah'a dua edip ondan isteyenlerin Allah üzerindeki hakları, Allah'ın onların duasına icabet etmesidir. Allah'a itaat edenlerin Allah üzerindeki hakkı ise, onların bu taatlerine karşılık Allah'ın onlara ecirlerini vermesidir. O'na itaat edip ondan istemek sevap ve icabetin olmasının (gerçekleşmesinin) sebebidir.

İkincisi: Hakim'in Müstedrek'inde sahih olarak naklettiği Abdurrahman b. Eslem babasından, dedesinden ve Ömer radiyallahu anh'dan nakledilen hadistir.

Ömer *radiyallahu anh* anlatıyor: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

Adem *aleyhis selam* hata işlediği zaman "Ya Rabbi, Muhammed'in hakkı için beni bağışlamanı diliyorum." dedi.

Cevap olarak deriz ki: Muhakkak ki bu hadis kopuktur. Çünkü Abdurrahman b. Zeyd b. Eslem ittifakla zayıftır. Malik, İmam Ahmed, İbn Main, İbn'ul Medini, Ebu Zur'a, Ebu Davud, İbn Said, Ebu Hatim, İbn Huzeyme[2], İbn Hibban ona zayıf demiştir. İbn'ul Cevzi, onlar onun zayıflığı üzerinde icma ettiler, demiştir.

Görüldüğü gibi Abdurrahman b. Zeyd b. Eslem bu rivayette tek başına kalmıştır. Hafız Zehebi Müstedrek'ten alıntı yaptığında Hakim'in bu rivayete sahih dediğini söyledi. Zehebi, ben bunun uydurma olduğunu zannediyorum. Çünkü bu Kur'an'a muhaliftir. Allah Kur'an'da Adem *aleyhis selam*'ın kıssasını, onun tevbesini ve tevessülünü zikretmiştir ama Adem'in Peygamber ile tevessülünü zikretmemiştir.

Üçüncüsü: Âmâ birisinin gelip Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'den dua istemesi ve onunla tevessül etmesidir.

Âmâ bir adam Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yanına gelerek: "Ya Rasulullah! Allah'a dua et de benim gözlerimi açsın." dedi.

Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'de: "İstersen dua edeyim, fakat sabredersen o daha hayırlıdır." buyurdu.

Adam: "Dua ediniz." dedi.

---

2 Kitapta İbn Hazime diye yanlış tercüme edilmiştir, doğrusu İbn Huzeyme'dir rahimehullah.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'de adama, adap ve erkanına riayet ederek güzelce abdest alıp şu duayı okuyarak Allah'a yalvarmasını emretti:

"Allah'ım! Ben sana yalvarıyorum. Bu hacetimin görülmesi için Rahmet Nebisi olan Peygamberin Muhammed ile sana yöneliyorum. Allah'ım, onu bana şefaatçi kıl."

Adam bunu yapar yapmaz gözleri açılmış olarak geri döndü." (Tirmizi 3578, İbn Mace)

Bu hadis hasen garibdir çünkü biz bunu Ebu Cafer'in hadisinden başka bir şekilde bilmiyoruz. Bu Tirmizi'nin lafzıdır. Onlardan bazısı bunu başkası ile değil de Peygamber ile tevessülün caizliğine delildir, demişlerdir.

Cevap olarak deriz ki: Muhakkak ki bu tevessül, Ömer *radiyallahu anh*'ın yağmur yağmadığı dönemde Abbas *radiyallahu anh* ile yaptığı tevessüldür. Onlar yağmur yağmadığı zaman Allah Rasulü *sallallahu aleyhi ve sellem* ile Allah'a tevessül ederlerdi. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ölümünden sonra da amcası Abbas *radiyallahu anh* ile Allah'a tevessül ettiler. O dua etti, ashab da onunla beraber dua etti. Onlar Allah *subhanehu ve teala*'ya vesile edindiler. Fakat sahabe Peygamberin yokluğunda ya da ölümünden sonra onunla tevessül etmediler.

Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, ashabına şefaat ister ve onlara dua ederdi. Aynı âmâ hadisinde olduğu gibi. O, "Allah'ım! Onu bana şefaatçi eyle" dedi. Rasulullah'ın ona şefaatçi olacağını bildiğinde Allah'tan onun şefaatini istedi.

Derim ki; kim bu hadisi incelerse onun sıhhatini öğrenir. Şüphesiz ki o açıktır. Ama adam Rasulullah'a geldi ve **"Allah'a**

bana afiyet vermesi için dua et.” dedi. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* **“İstersen dua edeyim ya da istersen sabret, bu senin için daha hayırlıdır.”** diye cevap verdi. O da “Dua et.” dedi.

Bu, Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’in onun için dua ettiğine delildir. Âmâ adam ise Rabbinden onu kendisine şefaatçi kılmasını istedi. Muhakkak ki onun duasına icabet olundu. Bu da bu meselenin hükmü için yeterlidir.

Bil ki; yaratılanların zatıyla ya da konumlarıyla tevessül etmek, onlara dua etmek ve onlardan istemek değildir. Yaratılanların zatı ile tevessülde bulunmak; Allah’ım beni bağışla, bana merhamet et, Nebi Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*’in hatırı ile beni Cennetine girdir ve bunun gibi sözler söylemektir. Bu şirk değil, bid’attir.

Onlara dua edip onlardan istemek ise; “Ya Rasulullah! Senden şefaat istiyorum ben şiddetli sıkıntı içerisindeyim, sıkıntımı gider, falan kişiden sana sığınıyorum, beni koru” ve bunun gibi sözler söylemektir. Bu da küfürdür. Sahibini İslam milletinden çıkaran büyük şirktir. Çünkü yapılan bu amel Allah’ın hakkını Allah’tan başkasına sarf etmektir. Dua bir ibadettir ve yalnızca Allah’a yapılır. Kim Allah’a dua ederse ona kulluk etmiş olur. Kim de Allah’tan başkasına dua ederse, şüphesiz ki şirk koşmuş olur. Bunun üzerine deliller çoktur.

İnsanların çoğu, yaratılanların zatı ve hatırı ile yapılan tevessül ile yaratılanlardan isteyip onlara dua etme meselesinin arasındaki farkı ayırt edemiyor. Sen bunu iyi anla! Allah bizi muvaffak kılsın ve seni de yolların en güzeline ulaştırsın.

Böylece ikinci meselenin cevabı ortaya çıkıyor. O da alimlerin bazısının tasnifinde bunun gibi şeyler bulunduğunda

onun için bir yer var mıdır, yok mudur meselesidir. Allah en iyi bilendir. Salat bizim Nebimizin, onun ailesinin ve ashabının üzerine olsun.

Risalenin sonu

Allah’a hamd olsun

عقيدة المسلم في آخر الزمان
KITAPDF
Ahir Zamanda Müslümanın Akidesi
T.ME/KITAPDF